

27.2.2026

VN/35820/2025
VN/35820/2025-MMM-63

Maaseutupolitiikan neuvoston asettaminen

Tausta

Maa- ja elintarviketalouden, maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain (1413/2011) 5 a §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi asettaa maaseutupoliittisesti merkittävien kokonaisuuksien valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista, ennakkointia ja seurantaa varten yhteistyöryhmiä. Ne voidaan mainitun säännöksen mukaan asettaa erityisohjelman toteuttamisajaksi taikka korkeintaan kuuden vuoden määräajaksi.

Maaseutupolitiikan neuvosto (jäljempänä MANE) asetetaan viiden vuoden määräajaksi. Tarkemmat tavoitteet, tehtävät ja tuotokset esitetään muistion seuraavassa kohdassa. MANE jatkaa vuosien 1995–2015 aikana toimineen maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän ja vuodesta 2016 lähtien toimineen MANEn työtä.

Maa- ja elintarviketalouden, maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain 5 a §:n 2 momentin mukaan yhteistyöryhmien puheenjohtajat määrää valtioneuvosto. Yhteistyöryhmien jäsenistön muutoksista päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Tavoitteet, tehtävät ja tuotokset

Tavoitteet:

MANEn tavoitteena on:

- tukea valtioneuvostoa ja keskushallintoa maaseutupoliittisesti merkittävien kokonaisuuksien valmistelussa ja toimeenpanon yhteensovittamisessa, ennakkoinnissa ja seurannassa.
- toteuttaa merkittävien maaseutupoliittisten kokonaisuuksien valmistelua, toimeenpanoa, ennakkointia ja seurantaa.

Tehtävät:

MANEn tehtävänä on:

- tukea valtioneuvostoa ja keskushallintoa maaseutupoliittisen selonteon ja sen poikkihallinnollisen toimeenpanosuunnitelman toimeenpanossa sekä seurata, arvioida ja raportoida niiden toteutumisesta.
- seurata, ennakoida ja arvioida maaseudun tilannekuvaa ja siihen vaikuttavia muutostekijöitä.
- toteuttaa seitsemän maaseutupoliittisen kokonaisohjelman toimenpiteitä, aktivoida toimijoita ohjelman toimeenpanoon sekä seurata ja raportoida sen edistymisestä.
- laatia maaseutupoliittisen selonteon ja sen poikkihallinnollisen toimeenpanosuunnitelman rinnalle kahdeksas maaseutupoliittinen kokonaisohjelma, toteuttaa ohjelman toimenpiteitä, aktivoida toimijoita sen toimeenpanoon sekä seurata ja raportoida ohjelman edistymisestä.
- toteuttaa maaseutuvaikutusten arviointia ja säännönmukaistaa arviointimenetelmän käyttöönottoa tukemaan maaseudun kehittämistä ja erilaisten alueiden ja toimijoiden välistä vuorovaikutusta.
- vastata maaseutupoliittisesti merkittäviin tietotarpeisiin valtakunnallisella maaseudun tutkimus- ja kehittämishankerahoituksella, temaattisella työllä ja osallistavilla prosesseilla. Lisäksi edistetään yhteiskunnallisen maaseutututkimuksen kannalta keskeisten teemojen rahoitusta muista rahoituslähteistä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

- terävöittää maaseutupoliittista suunnittelujärjestelmää mukaan lukien operatiiviset toimet, välineet ja toimintatavat sekä työteemat.
- toimia neuvoo-antavana tahona maaseutua koskevissa kysymyksissä EU:n seuraavan rahoituskauden valmistelussa ja osallistua siihen.

Tuotokset:

MANEn tuotoksia ovat:

- seitsemännen maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2021–2027 toteutuman raportti
- kahdeksas maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma vuosille 2028–2034 ja toteutuman väli-raportti
- vuosittain toteutettava valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden haku ja arviointi sekä rahoitusesitykset maa- ja metsätalousministeriölle
- maaseutuvaikutusten arvioinnin tuen, opastuksen ja seurannan väline
- kaksi valtakunnallista Maaseutuparlamenttia (2027 ja 2030) ja niiden julkilausumat ja raportit sekä osallistavan suunnittelujärjestelmän mallinnus
- Maaseutubarometritutkimukset ja raportit
- MANE kauden 2026–2030 toimintakertomus sekä ulkoinen arviointi ja raportti
- selvitykset, lausunnot, aloitteet ja kannanotot sekä maaseutupolitiikka.fi verkkosivu ja uutiskirjeet

Organisointi

MANE vastaa kansallisen maaseutupoliittisen suunnittelujärjestelmän strategisesta ohjauksesta, seuraa toiminnan edistymistä ja tekee tarvittavat linjaukset suunnan tarkentamiseksi.

MANEn puheenjohtajiston kokoonpano laajenee edellisiin toimikausiin verrattuna. Puheenjohtajiston kokoonpanon laajentaminen pohjautuu maaseutupoliittisen selonteon esiin tuomaan tarpeeseen.

MANEn kokoonpanossa huomioidaan edellä mainitun lainkirjauksen tarkoitus koskien maaseutupolitiikan poikkihallinnollista luonnetta. Neuvostossa on mukana maaseutupolitiikan kannalta keskeiset toimijat yhteiskunnan kolmelta sektorilta (julkinen, yksityinen ja kolmas sektori) edustuen eri aluetasoilla tehtävää maaseudun kehittämistyötä (valtakunnallinen, alueellinen, paikallinen). Nimeämispyyntöissä ja neuvoston kokoonpanossa on huomioitu maaseutupolitiikan suunnittelujärjestelmään liittyvät lausuntopalautteet, jotka saatiin maaseutupoliittisen selonteon lausuntokierroksen yhteydessä. Nimeämispyyntö on lähetetty yhteensä 54 taholle. Kaikki eivät ole pystyneet nimeämään edustajaa tai esittämään esittämälleen jäsenelle varajäsentä.

Maakuntien liittojen, ProAgria Keskusten Liiton, Leader-ryhmien, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n, alueellisten liikuntajärjestöjen, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry:n, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n ja Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMAKE ry:n edustajat vaihdetaan nimeämispyyntöön mukaisesti kauden puolellessa vuonna 2028.

MANE kokoontuu neljästä viiteen kertaan vuodessa. Kokoukset järjestetään pääosin hybridikokouksina. MANEn linjaukset muodostetaan esitysten pohjalta jäsenistön yhteisessä keskustelussa. MANE voi neuvoo-antavana toimitelimenä antaa lausuntoja ja ottaa kantaa vireillä oleviin asioihin.

MANEn pääesittelijänä toimii maa- ja metsätalousministeriössä virassa toimiva pääsihteeri. Neuvoston valmistelevana toimitelimenä ja asioiden esittelijänä toimii MANEn asettama sihteeri. MANE voi kuulla muita asiantuntijoita ja esittelijänä voi toimia muu taho.

Edellisen neuvoston toimikausi päättyi 31.12.2025. Uuden neuvoston asettaminen on siirtynyt vuoden 2026 alkuun johtuen aluehallintouudistuksesta, joka asui voimaan 1.1.2026. Nimeämispyyntö uudelle Lupa- ja valvontavirastolle ja elinvoimakkeuksille on voitu lähettää vasta vuoden 2026 alussa. Asettamisaikatauluun on vaikuttanut lisäksi puheenjohtajiston kokoonpanon varmistaminen.

Kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n vaatimukset. Miehiä on 60 prosenttia ja naisia 40 prosenttia jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtajisto.

MANEn kokoonpano

Puheenjohtaja:

maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

I varapuheenjohtaja:

työministeri Matias Marttinen

II varapuheenjohtaja:

elinkeinoministeri Sakari Puisto

III varapuheenjohtaja:

osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Jäsenet ja varajäsenet:

osastopäällikkö Harri Martikainen, valtioneuvoston kanslia
varajäsenenä johtava asiantuntija Taru Savolainen

pelastusylitarkastaja Jari Lepistö, sisäministeriö
varajäsenenä neuvotteleva virkamies Pasi Ryyänen

finanssineuvos Anne-Marie Välikangas, valtiovarainministeriö
varajäsenenä lainsäädäntöneuvos Jyri Inha

kulttuuriasianneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö
varajäsenenä opetusneuvos Jukka Lehtinen

neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, maa- ja metsätalousministeriö
varajäsenenä maatalousneuvos Ahti Hirvonen

liikenneneuvos Maria Torttila, liikenne- ja viestintäministeriö
varajäsenenä erityisasiantuntija Edgar Pyhälä

aluekehitysjohtaja Johanna Osenius, työ- ja elinkeinoministeriö
varajäsenenä johtava asiantuntija Petra Stenfors

erityisasiantuntija Mikko Rissanen, sosiaali- ja terveysministeriö
varajäsenenä erityisasiantuntija Minna Lohtander

johtava asiantuntija Mika Ristimäki, ympäristöministeriö
varajäsenenä erityisasiantuntija Eija Hagelberg

osastopäällikkö Anu Liljeström, Lupa- ja valvontavirasto
varajäsenenä osastopäällikkö Tommi Muilu

ylijohtaja Ari Niiranen, Itä-Suomen elinvoimakeskus
varajäsenenä ylijohtaja Satu Mäkelä, Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

toiminnanjohtaja Timo Kaunisto, Akava ry / Agronomiliitto, Loimu
varajäsenenä toiminnanjohtaja Nea Leo, Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö

erityisasiantuntija Esa Kokki, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
varajäsenenä erityisasiantuntija Hanna Mennan

asiantuntija Liisa Vätilä, Kirkkohallitus, Suomen Evankelis-Luterilainen Kirkko
varajäsenenä pastori Topi Haarlaa

aluejohtaja Jussi Ylitalo, Liikunnan aluejärjestöt / Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry
varajäsenenä aluejohtaja Mai-Brit Salo, Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

toiminnanjohtaja Jyrki Wallin, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
varajäsenenä johtaja Simo Tiainen

maakuntajohtaja Mats Brandt, Maakunnan liitot / Pohjanmaan liitto
varajäsenenä maakuntajohtaja Heini Utunen, Etelä-Savon liitto

toiminnanjohtaja Kimmo Collander, Maanomistajain Liitto - Jordägarnas Förbund r.y.
varajäsenenä puheenjohtaja Sebastian Sohlberg

kehittämispäällikkö Virpi Harilahti-Juola, Maaseudun Sivistysliitto
varajäsenenä koulutus- ja kansalaistoiminnan päällikkö Virpi Skippari

varapuheenjohtaja Nette Rimpioja, Nuorisola ry - Ungdomssektorn rf
varajäsenenä hallituksen jäsen Vili Olkkonen

toimitusjohtaja Harri Mäkivuokko, ProAgria Keskusten Liitto ry
varajäsenenä johtaja Ritva-Liisa Nisula, ProAgria Keski-Pohjanmaa

varapääsihteeri Anne Knaapi, SOSTE - Suomen sosiaali ja terveys ry
varajäsenenä toiminnanjohtaja Markus Söderlund, Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö

sihteeri Anne Laitinen, STTK ry / LUVA - Luonnonvarat ry
varajäsenenä työmarkkina-asiantuntija Veli Vähämäki, Ammattiliitto Jyty

järjestöpäällikkö Sampo Juhajoki, Suomen 4H-liitto
varajäsenenä erityisasiantuntija Anni Hirvonen

alue- ja järjestöasiantuntija Ville Roslakka, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
varajäsenenä alue- ja järjestöasiantuntija Tatu Tuomela

toimitusjohtaja Minna Mäenpää, Suomen Hippos r.y.
varajäsenenä raviurheilujohtaja Arto Hytönen

valtuuston II varapuheenjohtaja Tuija Ahola, Suomen Kotiseutuliitto ry
varajäsenenä hallituksen jäsen Ari Sirén

elinvoimajohtaja Mikko Härkönen, Suomen Kuntaliitto
varajäsenenä erityisasiantuntija Taina Väre

puheenjohtaja Arto Pirttilahti, Suomen Kylät ry
varajäsenenä projektipäällikkö Jani Hanhijärvi, Pirkan Kylät ry

toiminnanjohtaja Leena Karjalainen, Suomen Leader-ryhmät / Leader Jyväskylä
varajäsenenä toiminnanjohtaja Riikka Hautala, Leader Nouseva Rannikkoseutu

liittohallituksen jäsen Mikko Äijälä, Suomen Metsästäjäliitto ry
varajäsenenä päätoimittaja Tiina Eklund

varapuheenjohtaja Elsa-Marella Luoto, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry
varajäsenenä puheenjohtaja Roger Penter

johtaja Mika Gröndahl, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK

toimitusjohtaja Simo Takalammi, Suomen Tienyhdistys
varajäsenenä johtaja Liisa-Maija Thompson

TKI-johtaja Marja-Riitta Vest, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry / Vaasan ammattikorkeakoulu
varajäsenenä johtaja Sami Kurki, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry / Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

omistajavaihdostoiminnan päällikkö Inkeri Sundberg, Suomen Yrittäjät ry
varajäsenenä toimitusjohtaja Anneli Komi, Suomen Uusyrityskeskukset ry

folktingssekreterare Christina Gestrin, Svenska Finlands folkting
varajäsenenä Ann-Sofi Backgren

ombudsman Rikard Korkman, Svenska lantbruksproducenters centralförbund SLC r.f.
varajäsenenä verksamhetsledare Jonas Laxåback

Asiantuntijajäsenet

Kestävän kehityksen toimikunta:
kansanedustaja Antti Kangas, kestävän kehityksen toimikunta / Perussuomalaisten eduskuntaryhmä
varajäsenenä yksikönpäällikkö Antti Huntus, Taide- ja kulttuurivirasto (Kuvi)

Saaristoasiain neuvottelukunta, Skärgårdsdelegationen (SANK):
pääsihteeri Elina Auri

Turvallisuuskomitea:
erityisasiantuntija Mira Ojala, turvallisuuskomitean sihteeristö
varajäsenenä asiantuntija Emmi Katajisto

Valtion nuorisoneuvosto:
toiminnanjohtaja Mikko Mäkelä, Lasten ja nuorten keskus ry
varajäsenenä sosionomi Sohvi Vanhatalo, Suomen Nuorisoseurat

MANEn jäsenten, varajäsenten ja asiantuntijajäsenten nimi- ja organisaatitiedot sekä rooli ja toimikausi hankkeessa julkaistaan ja päivitetään jäsenmuutosten yhteydessä valtioneuvoston hankesivuilla hankkeen toimikauden ajaksi.

Kustannukset ja yleiset määräykset

MANEn toimintamenot katetaan valtion talousarvion momentilta 30.10.63.

Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksen määrärahat osoitetaan valtion talousarvion momentille 30.10.63. Valtakunnallisia maaseudun tutkimushankkeita voidaan rahoittaa myös muilta momenteilta, kuten 30.01.22.

MANEn jäsenille tai varajäsenille ei makseta kokouspalkkioita tai matkakustannuksia kokouksiin tai tilaisuuksiin osallistumisesta. Mahdollisista MANEn asiantuntija- ja/tai edustustehtävistä tehdään erilliset matkamääräykset maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Raportointi/ seuranta

MANEn käsittelyssä olleista asioista pidetään asiarekisteriä ja asiankäsittelyä ja asiakirjoja koskevat tiedot julkaistaan Hankeikkunassa. MANE raportoi maa- ja metsätalousministeriölle ja toiminnasta raportoidaan osana maa- ja metsätalousministeriön vuosiraportointia. MANEn toimintaan ja tehtäviin liittyvät raportit julkaistaan maa- ja metsätalousministeriön julkaisusarjassa. MANEn toiminnan seuranta toteutetaan osallistavalla tavalla, ja se kytkeytyy tiiviisti Maaseutuparlamentin järjestämisprosessiin. Toiminnasta ylläpidetään ajantasaista tietoa maaseutupolitiikan verkkosivuilla maaseutupolitiikka.fi.

Muuta

MANE asettaa ensimmäisessä kokouksessa sihteeristön, joka toimii MANEn valmistelevana toimielimenä. MANE sihteeristö on poikkihallinnollinen ja sektorit ylittävä ja kokoontuu kuudesta kahdeksaan kertaan vuodessa.

MANE asettaa ensimmäisessä kokouksessaan pääsihteeristön, joka koostuu pääsihteerin lisäksi hallintoa, kansalais- ja elinkeinotoimintaa sekä maaseutututkimusta edustavista apulaispääsihteereistä sekä maaseutupolitiikan virkahenkilöistä MMM:ssä. Pääsihteeristölle ei makseta palkkiota.

MANE hyväksyy ensimmäisessä kokouksessa kauden suunnitelman ja toimintatavat.

MANE voi asettaa työryhmiä. Se asettaa vuosittain hankeryhmän arvioimaan maa- ja metsätalousministeriön saapuneet valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä erillisten maaseudun tutkimushankkeiden hakemukset sekä valmistelemaan esityksen rahoitettavista hankkeista maa- ja metsätalousministeriölle. Hankeryhmän jäsenille ei makseta palkkiota.

Kukin jäsen vastaa omassa taustaorganisaatiossaan asioiden sisäisestä keskustelusta ja tiedonvälityksestä. Kukin jäsen voi ehdottaa MANEn kokoukseen käsiteltäväksi kansallisesti merkittäviä maaseutupoliittisia kysymyksiä.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto asettaa maaseutupolitiikan neuvoston toimikaudelle 5.3.2026–28.2.2031.